

ZAMYŠLENÍ NAD KOMUNIKOVÁNÍM STATISTIKY V MÉDIÍCH

STATISTICKÁ ANALÝZA DAT, PSY117

Marek Pilař

421635, Psychologie

Vyučující: Mgr. Stanislav Ježek, PhD.

Mgr. Jan Širůček, PhD.

PhDr. Lucia Gálová, PhD.

Datum odevzdání: 1. 5. 2016

Pro tuto práci jsem si vybral článek ze serveru <http://veda-a-technika.eurozpravy.cz/>. Článek se opírá o čínskou studii, zabývající se závislostí na internetu. Pokusím se interpretovat mediální zprávu a poukázat na nedostatky či chyby, kterých se autor dopustil.

Samotný název článku už budí dojem senzacechtivosti „Závislost na internetu? Situace je horší než se myslelo.“ V článku se autor odkazuje na různé servery a instituty, ale ani slovem nezavádí o originální studii Internet Addiction Prevalence and Quality of (Real) Life: A Meta-Analysis of 31 Nations Across Seven World Regions. Pro přehlednost se nejdřív pokusím stručně shrnout studii a následně budu srovnávat s mediálním článkem.

Studie se skládala z 80ti reportů, které posloužily k tvorbě dat. Studie se účastnilo 89.281 respondentů z 31 zemí světa ze sedmi světových regionů. Nutno podotknout, i samotní autoři studie říkají, že africký kontinent nebyl součástí měření, jelikož dostupnost internetu má pouhých 15% obyvatelstva. Studie ukazuje, že prevalence závislosti na internetu je celosvětově přibližně 6%. Přičemž platí, že pro západní a severní Evropu byla prevalence nejnižší, pouhých 2,6%. Naproti tomu nejvyšší procento závislých bylo zaznamenáno na Středním Východě, a to 10,9%. Dále **výzkumníci** uvádí, že prevalence byla vyšší u zemí, které více trpěly znečištěním (hlavně se měřilo znečištění vzduchu), nižší spokojeností se svým životem u obyvatel a konečně i vyšším časem stráveným v dopravních prostředcích.

Informace **byli** sbírány pomocí dvaceti položkového dotazníku, přičemž respondenti mohli odpovídat na pětibodové Likertově škále. Skóry se pohybovaly v rozmezí 20 až 100, horní hranice 100 znamenala problémového uživatele internetu- takto je označena internetová závislost v této studii (dále IA). Vzorek i nacionální charakteristiky byly zakódovány v meta-analýze.

Vzorek se skládal z IA prevalence, velikosti vzorku, genderového rozložení, věku.

Nacionální charakteristiky obsahovaly hrubý domácí produkt, dostupnost internetu, spokojenost s vlastním životem a kvalitu života.

Autor se dopouští několika závažných chyb při interpretaci výzkumu. Už samotný název článku je zavádějící a neobjektivní. Následně se pod nadpisem dozvíme „šest procent lidí se nedokáže odtrhnout od počítače.“ Tato informace ve výzkumu vůbec nebyla, autoři se nezaměřovali na užívání počítače, ale univerzálně na užívání internetu na jakékoliv platformě.

Další „obecná pravda“ se vyskytuje ihned pod nadpisem, a to konkrétněji: „Závislý na internetu, nemusí jen bolet oči z celodenního zírání do monitoru. Můžou si také zhoršit celkovou kvalitu života, ať už kvůli novým zdravotním problémům nebo z nedostatku osobních vztahů.“ Zde autor mylně interpretoval jednu z hypotéz výzkumu a navíc přidal několik všeobecně platných definic onemocnění spojených se sedavým stylem života u počítače. Výzkum pouze používá hypotézu, která tvrdí, že spokojenost s životem jedince má nepřímou úměrnost s potenciálem vzniku závislosti na internetu.

Následuje citace paní Brendy K. Widerholdové, která k mé radosti je smysluplná a dokonce i v souladu s textem výzkumu, byť jsem její jméno ve výzkumu nenašel. Předpokládám tedy, že paní Brenda výzkum četla, jelikož v textu plní roli autority a osoby povolané.

Poslední odstaveček článku se zabývá výčtem procent z výsledků studie. V této části článku se snad ani nedalo co zkazit. Snad bych jen podotkl, že článek vůbec nezmiňuje přístupnost k internetu v jednotlivých regionech, jako tomu bylo ve studii. Pokud by se například autor zmínil o tom, že pouhých 32% asiatických lidí má přístup k internetu, pak by nejspíš 10,9% závislých na internetu nevyznělo tak zlověstně, jak tomu bylo v článku.

Závěr

Domnívám se, že autor studii vůbec nečetl a svůj článek psal ve spěchu. Nebo alespoň kvalita informací by tomu odpovídala. Mediální zpráva nám v podstatě dá jenom jednu informaci a to je 6% závislých na internetu celosvětově. Dále se nedozvíme nic relevantního a bohužel autor často chybně interpretuje i to málo, které z výzkumu přečetl.

Zdroje

<http://veda-a-technika.eurozpravy.cz/internet/109376-na-internetu-je-jiz-zavislych-sest-procent-lidske-populace/>

CHENG, C.;Li. Internet addiction prevalence and quality of (real) life: A meta-Analysis of 31 nations across seven world regions. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking* [online]. 2014, **17**(12), 755 - 760 [cit. 2016-05-01]. DOI: 10.1089/cyber.2014.0317. ISSN 21522723.

Míjíte statistiku. Prosím o přepracování.

SJ